

Jan Kochanowski, *Odprawa posłów greckich*

Zadanie 1. (2 punkty)

Zapoznaj się z fragmentem tekstu Jerzego Ziomka dotyczącego *Odprawy posłów greckich*. Następnie odpowiedz na pytania.

Oczywiście [...] sens moralny *Odprawy posłów greckich* odnosi się także do Polski. Zrozumiałe, że wiedza o własnej ojczyźnie i troska o nią złożyły się na genezę i myśl przewodnią utworu. Kochanowski nie pisał jednak *Odprawy* jako utworu aluzyjnego czy alegorycznego; nie można pod postacią tragedii podstawić postaci autentycznych, ani dopatrywać się w zdarzeniach przeszłych i przyszłych aluzji do konkretnych spraw polskich.

Jerzy Ziomek, *Odprawa posłów greckich*, [w:] *Renesans*, Warszawa 1994, s. 156.

a) Przedstaw, w czym autor upatruje przyczynę powstania *Odprawy posłów greckich* Jana Kochanowskiego. Nie cytuj.

.....
.....

b) Dokończ zdanie.

Odnosząc się do ostatniego zdania tekstu Jerzego Ziomka, należy stwierdzić, że *Odprawa posłów greckich* ma wymowę:

A. jednostkową. B. krytyczną. C. uniwersalną. D. retoryczną.

Zadanie 2. (1 punkt)

Wyjaśnij, jaką rolę odgrywa w *Odprawie posłów greckich* Jana Kochanowskiego Chór.

.....
.....

Zadanie 3. (1 punkt)

Napisz, w jaki sposób czytelnik *Odprawy posłów greckich* dowiadyuje się o tym, co się działo w czasie rady królewskiej.

.....
.....

Zadanie 4. (3 punkty)

Zdecyduj, które informacje są prawdziwe, a które – fałszywe. Zaznacz właściwe rubryki tabeli.

Zdanie	Prawda	Falsz
<i>Odprawa posłów greckich</i> Jana Kochanowskiego jest utworem mającym wszystkie cechy typowej tragedii antycznej.		
<i>Odprawę posłów greckich</i> należy uznać za przykład renesansowego utworu politycznego.		
Jan Kochanowski zainspirował się mitem o rodzie Labdakidów.		
Akcja dramatu toczy się w obrębie jednego dnia w Troi.		
Upadek królestwa Priama zostaje przepowiedziany przez jego córkę Kasandrę.		
W utworze Kochanowskiego Helena wraca z greckimi posłami do Sparty, co zapobiega wybuchowi wojny.		

Zadanie 5. (4 punkty)

Zapoznaj się z poniższym fragmentem utworu, a następnie wykonaj polecenia.

Zacnych książąt córką będąc
Szłam w książęcy dom zacny; dał był Bóg urodę,
Dał potomstwo, dał dobrą nade wszystko sławę.
Tom wszystko prze człowieka złego utraciła.
Ojczyzna gdzieś daleko, przyjaciół nie widzę.
Dziatki, nie wiem, żywe li; jam sama coś mało
Od niewolnice różna, przymówkom dotkliwym
I złej sławie podległa, a co jeszcze ze mną
Szczęście myśli poczynać, ty sam wiesz, mój Panie.

- a) Napisz, kto wypowiada te słowa.
- b) Podaj nazwę państwa-miasta, które osoba mówiąca określa mianem swojej ojczyzny.
- c) Dokończ zdanie.

Zacytowaną wypowiedź można uznać za

- A. oskarżenie. B. modlitwę. C. skargę. D. spowiedź.

- d) Wyjaśnij, czym jest „dobra sława” pojawiająca się w cytowanej wypowiedzi. Zwróć uwagę na kontekst, w którym pada to sformułowanie.

.....

.....

Zadanie 6. (4 punkty)

Przyporządkuj wypisane poniżej cechy bohaterom tragedii Jana Kochanowskiego w taki sposób, aby najlepiej odzwierciedlały ich charakter.

patriota mściwy zrównoważony nieuczciwy narcystyczny odpowiedzialny

Aleksander –

Antenor –

Zadanie 7. (4 punkty)

Wymień dwa argumenty Aleksandra oraz dwa argumenty Antenora, która padają w czasie obrad z królem.

Argumentacja Aleksandra	Argumentacja Antenora

Zadanie 8. (3 punkty)

Zapoznaj się z zamieszczonymi poniżej fragmentami *Odprawy posłów greckich*. Podaj, kto wygłasza poszczególne kwestie.

a) Wielki ogień ma powstać, tak wielki ogień,
Że wszystko jako w biały dzień widać będzie,
Ale nazajutrz zaś nic widać nie będzie.

b) Wy, którzy pospolitą rzeczą władacie,
A ludzką sprawiedliwość w ręku trzymacie,
Wy, mówię, którym ludzi paść poruczono
I zwirchności nad stadem bożym powierzono,
Mieście to przed oczyma zawždy swojemi,
Żeście miejsce zasiedli Boże na ziemi,
Z którego macie nie tak swe własne rzeczy,
jako wszytek ludzki mieć rodzaj na pieczy.

c) Wszystkim wam jest świadomo, jakim ja był żywot
Wziął przed się, żeciem nigdy tych brukowych biesiad
Patrząc nie chciał.

Zadanie 9. (1 punkt)

Dokończ zdanie.

Rzeczownikiem, który najlepiej oddaje nastawienie Heleny do Aleksandra w *Odprawie posłów greckich*, jest

- A. niechęć. B. obojętność. C. zauroczenie. D. miłość.

Zadanie 10. (4 punkty)

Zapoznaj się z poniższym fragmentem utworu, a następnie wykonaj polecenia.

O nierządne królestwo i zginienia bliskie,
Gdzie ani prawa ważą, ani sprawiedliwość
Ma miejsca, ale wszystko złotem kupić trzeba!
Jeden to marnotrawca umiał spraktykować,
Że jego wszeteczeństwa i łotrowskiej sprawy
Od małych aż do wielkich wszyscy jawnie bronią,
Nizacz prawdy nie mając ani końca patrząc,
Do którego rzeczy przyść za ich radą muszą.
Nie rozumieją ludzie ani się w tym czują,
Jaki to wrzód szkodliwy w Rzeczypospolitej
Młódź wszeteczna: ci cnotcie i wstydowi cenę
Ustawili; przed tymi trudno człowiekiem być
Dobrym; ci domy niszczą, ci państwa ubożą,
A rzekę, że i gubią (Troja, poznasz potym!),
A przykładem zaś swoim jako wielką liczbę
Drugich przy sobie psują.

a) Podaj imię bohatera, który wypowiada te słowa.

.....

b) Wyjaśnij, kogo osoba mówiąca określa epitetem „marnotrawca”. Podaj konkretne imię.

.....

c) Wymień dwa zarzuty osoby mówiącej skierowane do „nierządnego królestwa”. Nie cytuj.

.....

.....

.....

.....

d) Zastąp podane słowa synonimami, które zachowują pierwotny sens tekstu.

nierządne –

zginienia –

Zadanie 11. (1 punkt)

Scharakteryzuj krótko zachowanie króla Priama w czasie rady królewskiej.

.....
.....